

Съкъ и равенъ върхъ една джбрава, посветена на самовилиты и единъ студенъ изворъ, дъто было и тъхно-то капище, послѣ преправено на черкова свeta Огнянъ Маринъ сега развалена, на коя-то въ олтаръ-тъ ся намираше една голъма мраморна плоча, наполо строшена, на коя-то бѣхъ изваяни три самовили дъто ся кѫпять голи въ изворъ-тъ, и таъ плоча преди 10 години частній-тъ гръцки учителъ на Цинциари-ты Кос. Сантиди зель и јх донесъль удомъ-тъ си, дъто и сега ся намира.

19. Въ това село първа-та черкова бѣше останала отъ български-ты времена, дъто надъ врата-та на една плоча имало надпись съ лѣточисленіе-то и имѣна-та на ктиториты, и зималь јх градскій-тъ учителъ Никифоръ П. Костантиновъ Еленчанинъ-тъ да јх варди въ училище-то, нъ и тукъ јх нема сега. Тамо имало и на стени-ты други надписы, нъ като преправихъ черкова-та, затрили ся. Въ това село рѣка-та влѣчемного желѣзна руда и нѣкогажъ сѫ работилитамо желѣзо-то, понеже и сега сѫществуватъ развалини-ты на самоковъ-тъ и ливници-ты. Старо-то имѣ на това село никой незнае, а турци-ты сѫ го нарѣкли Елладере, отъ рѣката, дъто изъ проходъ-тъ всяка вѣчеръ излязвѫ и вѣе сичка-ка нощъ единъ вѣтъръ, кой-то селяни-ти наричатъ вѣчерникъ. Това място е живописно, съ чистъ вѣздухъ, много воды и сѣнки и пріятно за живѣяніе.

20. Тоя старій градъ, видиша да е бывъ елинско преселеніе (*аполібіа*), понеже Анна Комнена въ описание-то на Византійскѣ-тѣ исторія казва, че императоръ Анастасій Дикора дохождалъ въ тоя градъ и го нарича Ваткуніонъ, дъто седемъ годинъ непрестано ся бывъ съ цѣпински-ты Бѣлтары пресъ лѣто-то, а зимѣ отивалъ пресъ Рудопа да зимуяжъ съ войскѣ-тѣ си въ Сересь. Сега на скоро селяниты ископахъ до развалена-та широкъ крѣпость единъ мраморенъ стълпъ четвъртитъ, три лакты дългъ и единъ лакъ широкъ, изработенъ искусно, кой-то види ся преди разореніе-то на крѣпость-тѣ да е стоялъ много вѣкове подъ пѣкое срутено зданіе, отъ дѣто, като капало вода-та отъ гуре, направила дупки и като ся сливала на долу ископала браздички. Отъ това село бѣхъ донѣсли и единъ камъ съ искписанъ въ края на таблицѣ-тѣ подъ чарт. 1-ї. Отъ това